

Maaeluministerium
Lai tn 39 // Lai tn 41
15056 Tallinn

Meie 01.02.2018 nr 4/30

Arvamus määruse 1169/2011 art 26 (3) rakendusmääruse eelnõu kohta

Lugupeetud Tarmo Tamm

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Maaeluministeriumit, et teavitasite meid Euroopa Komisjoni avaliku konsultatsiooni kohta vabatahtliku päritolumärgistuse eelnõu osas. Kaubanduskoja hinnangul on positiivne, et Euroopa Liidu tasandil soovitakse päritolu märgistamist reguleerida, kuid soovime välja tuua mõned tähelepanekud seoses antud eelnõuga:

Reeglite selgus ning üheselt mõistetavus

Kaubanduskoja hinnangul on eelnõu kohati ebaselge ning mitmeti mõistetav. Selleks, et saavutada õiguskindlus ning olukord, kus ka ettevõtjad saavad aru, mida eelnõu täpselt reguleerib, tuleks eelnõud täiendada näidete ning täpsemate selgitustega. Koja liikmete hinnangul jääb ebaselgeks näiteks, millised olukorrad üldse kuuluvad määruse reguleerimisalasse ning kui täpselt tuleb tootele koostisosa päritolu märkida. Kaubanduskoja hinnangul on liialt range tõlgendus, kus näiteks talu täpsusega lähtekoha märkimisel eeldatakse, et ka põhilise koostisosa päritolu on samast talust. Seda eriti näiteks olukorras, kus põhiline koostisosa on küll pärit Eestist, kuid mitte konkreetsest talust. Lisaks võib tekkida probleem olukorras, kus põhilise koostisosa päritolukoht muutub.

Samuti jääb Kaubanduskoja jaoks arusaamatuks põhilise koostisosa mõiste ning see, millise koostisosa märkimist määruse järgi ettevõtetele siiski nõutakse. Tekib küsimus, kust jookseb piir koostisosa ning põhilise koostisosa vahel ning milliseid koostisosasid tuleb ettevõttele antud määruse järgi näidata. Kaubanduskoja liikmed on toonud välja, et tihti näidatakse koostisosa kogus muul põhjusel kui seetõttu, et ta on põhiline koostisosa.

Lisaks tasuks täpsustada mõisteid, mida määruses kasutatakse ning mis ei pruugi tegelikult üheselt arusaadavad olla. Näiteks võib välja tuua „customary and generic names“, mille puhul oleks vaja selget juhust ja selgitusi kuidas täpselt mõisteid tõlgendada ning mis tooted antud mõistete alla kuuluvad.



Märgistamine

Kaubanduskoja hinnangul on eelnõus toodud märgistamise regulatsioon liialt range arvestades kaupade üldisi märgistamise nõudeid seoses muu informatsiooniga, mida tootele peab lisama. Nimelt on eelnõus sätestatud, et põhilise koostisosa päritolu peab olema samas vaateväljas, kus päritoluriik ning selle suurus peab olema vähemalt 75 % päritoluriigi teksti suurus. Sellest tulenevalt võiks põhikoostisosa näitamise tähesuurus olla sama, mis märgistusel üldiselt, s.o 1,2 mm ning koostisosa päritolu kohta peaks saama anda infot koostisosade loetelus. Kaubanduskoja hinangul ei ole põhjendatud olukord, kus pakendi esiküljele tuleb lisada informatsioon koostisosa kohta. Nõue, et koostisosa päritoluinfo tuleb esitada samas vaatevälja toidu päritolu kirjega, võib tuua ettevõtetele kaasa olulisi muudatusi enamike pakendite kujunduses, samal ajal kui koostisosade loetelu täiendamine ei nõua nii suuri muudatusi.

Kohaldamisaeg

Hetkel on eelnõus sätestatud, et määrust hakatakse kohaldama alates 2019. aasta 1. aprillist. Kaubanduskoja hinnangul ei ole selline ajaraamistik piisav, et ettevõtetel oleks aega oma tegevust ja pakendeid ümber kujundada. Seda eriti seetõttu, et päris palju küsimusi on määruuses veel lahtised ning selleks, et jõuaks koostada selgeid juhiseid ja selgitusi, kuidas ettevõtted peaksid oma tegevust kujundama, et tegutsed õiguskuulekalt, tuleks jätta kohaldamiseks täiendav aeg. Seda toetab ka see, et eelnõu vastuvõtmise aeg ei ole samuti veel selge. Eelnevast tulenevalt teeme ettepaneku kohaldada määrust mitte varem kui 1. aprillist 2020.

Kaubanduskoja hinangul on ühise õigusraamistiku ja selguse loomine igati positiivne, kuid selleks, et ka ettevõtetel oleks selge, kuidas antud määrust rakendada, tuleks koostada juhised ning selgitused teatud sätete kohta. Vastasel juhul ei täida ühtse regulatsioon kehtestamine kahjuks oma eesmärki ning märgistust hakatakse erinevalt kohaldama.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Peadirektor

Koostanud: Liisu Lehtsalu Liisu.Lehtsalu@koda.ee 6040072